RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 118.823 van 29 april 2003
in de zaak A. 68.133/XII-1309.

In zake : Carine VAN MIDDEL,
wonende te Antwerpen,
Arendstraat 36

tegen :

1. de GEMEENTE SCHOTEN,
die woonplaats kiest bij
advocaten H. Sebreghts en D. Erreygers,
kantoor houdende te Antwerpen,
Mechelsesteenweg 33
2. het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de gouverneur van de provincie Antwerpen.

D E R A A D V A N S T A T E, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Carine Van Middel op 19 maart 1996 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van :

1° de uitslag van 25 november 1995 van het vergelijkend examen van de gemeente Schoten voor de aanwerving van een administratief medewerker voor de gemeentelijke informatiedienst, in zoverre zij slechts als tweede wordt gerangschikt,

2° de beslissing van de gouverneur van de provincie Antwerpen tot goedkeuring van de uitslag,

3° de beslissing van 30 november 1995 van de gemeenteraad van Schoten tot benoeming van Jan Auman tot administratief medewerker bij de gemeentelijke informatiedienst,

4° de impliciete weigering om haar die benoeming te geven;

Gelet op het arrest nr. 95.374 van 15 mei 2001 waarbij de debatten worden heropend en het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat met een aanvullend onderzoek wordt belast ;

Gezien het aanvullend verslag opgesteld door auditeur D. Mareen;

Gelet op de beschikking van 24 juli 2001 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 19 september 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 19 november 2002;

Gehoord het verslag van staatsraad J. Lust;

Gehoord de opmerkingen van advocaat I. Martens, die verschijnt voor verzoekster, en van advocaat D. Erreygers, die verschijnt voor de eerste verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van auditeur D. Mareen;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de gemeenteraad van Schoten op 27 april 1995 besluit dat een betrekking van "administratief medewerker (info-ambtenaar)" wordt openverklaard, te begeven bij aanwerving, en dat voor die functie een werfreserve wordt aangelegd met een duur van drie jaar; dat blijkens het proces-verbaal van 25 november 1995 van de examenjury vijf kandidaten slagen in het vergelijkend aanwervingsexamen; dat Jan Auman, reeds op de informatiedienst tewerkgesteld als contractueel personeelslid, als eerste wordt gerangschikt, met 77,67 punten op 100, en verzoekster als tweede, met 76 punten op 100; dat de gemeenteraad op 30 november 1995 Jan Auman met ingang van 1 januari 1996 benoemt tot administratief medewerker infodienst op proef;

Overwegende dat verwerende partij in de laatste memorie opwerpt dat de tweede bestreden beslissing geen voor vernietiging vatbare handeling is; dat de exceptie achterhaald is; dat de Raad van State al in zijn arrest nr. 87.684 van 30 mei 2000, onder 2.2., besloot dat het annulatieberoep wat zijn tweede voorwerp betreft niet ontvankelijk is;

Overwegende dat verwerende partij ter terechtzitting doet gelden dat verzoekster zonder actueel belang is aangezien de gemeenteraad bij besluit van 26 september 2002 de betrekking van administratief medewerker waarin Jan Auman werd benoemd, en die verzoekster voor zichzelf ambieert, heeft geschrapt;

Overwegende dat de schrapping van de betrekking alleen voor de toekomst geldt; dat om verzoekster op grond van die schrapping belang te ontzeggen, de exceptie er kennelijk van uitgaat dat verzoekster slechts voor de toekomst in de betrekking benoemd wil worden; dat dit ten onrechte is; dat het beroep, blijkens het geheel van de vermeldingen van het verzoekschrift, er ook toe strekt verzoekster voor het verleden, met terugwerking tot 30 november 1995, in de betrekking van administratief medewerker voor de gemeentelijke informatiedienst benoemd te zien worden; dat de exceptie verworpen wordt;

Overwegende dat verzoekster in een eerste middel onder meer aanvoert dat de eerste proef van het aanwervingsexamen, zijnde het dictee, tweemaal gequoteerd is, “zonder dat daartoe enig objectief motief aanleiding gaf”, dat het “noch een rechtzetting op objectieve gronden, noch het herstel van een fout door de jury” betrof;

Overwegende dat verwerende partij antwoordt dat er “wel degelijk gegronde redenen [waren] voor een tweede deliberatie van het dictee”; dat zij nader toelicht wat volgt :

> “Na het examen waren er immers diverse opmerkingen van de kandidaten over het dictee. De voorgelezen tekst gaf aanleiding tot diverse schrijfwijzen al naargelang de interpretatie die de kandidaten fonetisch van de voorgelezen tekst maakten.
>
> Opmerkingen waren er over de cijfers. Volgens verscheidene kandidaten had de voorlezer van het dictee gesteld dat de datum ook in cijfers mocht geschreven worden, en niet dat die in cijfers moest geschreven worden, zoals verzoekende partij het voorstelt. Voor personen die niet in het Gentse bekend zijn, was het niet duidelijk dat het woord 'kanaalzone' een plaatsnaam was. Dezelfde bemerking gold voor het laatste woord van het dictee : 'Scheldemeerse'. In de context van het dictee kon ook de term 'open ruimten' in de meervoudsvorm worden geschreven. De lezing maakte zeker niet duidelijk of het hier over een enkelvoud, dan wel over een meervoud ging. Verder waren er bemerkingen over het gebruik van de hoofdletters en aanhalingstekens en- zoals te verwachten was- rond het gebruik van c of k.
>
> De tekst van het dictee was afkomstig van een persmededeling van de Vlaamse Regering. Bij herlezing van deze tekst moesten de juryleden vaststellen dat ook deze tekst niet steeds in correct Nederlands was opgesteld. In die zin besloot de jury unaniem een aantal van de door de kandidaten geformuleerde opmerkingen te weerhouden en tot een tweede verbetering over te gaan.

Daarbij werden de punten van het dictee van de heer AUMAN tot 14 op 20 aangepast.

Werden niet langer als fout weerhouden :

- het schrijven van de volledige datum in letters : de datum was op zich juist geschreven; er bleek inderdaad gezegd dat de cijfers in cijfers mochten (niet moesten);
- de tweede paragraaf, eerste zin, kon inderdaad begrepen worden als open ruimten, in de meervoudsvorm;
- de aanhalingstekens om het rapport ruimtelijke ontwikkelingsstructuur van de stad aan te geven, mochten inderdaad in de aangehaalde context worden geplaatst.

Bleven wel als fout weerhouden :

- Kanaalzone : de jury was van oordeel dat de kandidaten het woord kanaalzone als plaatsnaam dienden op te vatten. Kandidaat AUMAN schreef kanaalzone tweemaal met een kleine letter (titel en paragraaf); dit werd slechts als één fout beoordeeld;
- het woord ontwikkelingsstructuur moest wel degelijk met een c (en niet met een k) worden geschreven;
- kandidaat AUMAN schreef de plaatsnaam Scheldermeerse met n achteraan. Niettegenstaande de jury begrip had voor een geformuleerde opmerking dat een plaatsnaam uit Gent voor kandidaten uit Schoten onbekend is, werd deze fout toch weerhouden.

Aldus kwam kandidaat AUMAN tot een totaal van 3 verschillende fouten (éénzelfde fout tweemaal). Er werden zoals bij alle andere kandidaten twee punten per fout afgetrokken, zodat de uitslag van de heer AUMAN uiteindelijk 14 op 20 was. Alle andere dictees werden op volledig gelijkaardige wijze verbeterd";

Overwegende dat verzoekster in de memorie van wederantwoord onder meer dupliceert :

"Tegenpartij stelt dat er wel degelijk gegronde redenen voor een tweede deliberatie van het dictee voorhanden waren, omdat er diverse opmerkingen van de kandidaten over het dictee waren en omdat de voorgelezen tekst aanleiding gaf tot diverse schrijfwijzen al naargelang de interpretatie die de kandidaten fonetisch van de voorgelezen tekst maakten.

Verzoekster kan beide redenen niet aanvaarden als objectieve grondslag voor de tweede verbetering.

Verzoekster heeft reeds gesteld bij aanvang van het examen duidelijk te hebben gevraagd hoe de getallen moesten worden geschreven.

Er werd duidelijk geantwoord : in cijfers.

Indien er duidelijk was gesteld dat cijfers mochten, m.a.w. dat er een keuzemogelijkheid in hoofde van de kandidaten bestond is het toch onbegrijpelijk dat men bij de eerste beoordeling de andere schrijfwijze foutief aanrekende.

Bij voorlezing van de tekst moeten ook telkens de leestekens worden vermeld (punt, komma, open de aanhalingstekens, sluit de aanhalingstekens).

Dus ook op dit vlak is er geen ruimte voor interpretatie.

Dat de voorgelezen tekst aanleiding gaf tot diverse schrijfwijzen al naargelang de interpretatie die de kandidaten fonetisch van de voorgelezen tekst maken en dat dit aanleiding geeft tot een tweede verbetering is op z'n minst verwonderlijk, want minstens contradictorisch met de bedoeling van een dictee, nl. 'opschrijven wat een ander voorzegt' (cfr. opmerking van verwerende partij over 'open ruimte/open ruimten').

Dat de tekst van een dergelijk dictee door de kandidaten kan of mag beoordeeld worden is helemaal nieuw.
De uitleg van de tegenpartij kan om deze redenen niet aanvaard worden";

dat verzoekster meent dat "de 'aangebrachte verbeteringen' van de eerste beoordeling duidelijk à la tête du client [werden] gedaan";

Overwegende dat verwerende partij in de laatste memorie het middel ongegrond noemt, "zowel ten aanzien van de examenuitslag als ten aanzien van het besluit van de verwerende partij houdende de benoeming van de heer Jan AUMAN als ten aanzien van de impliciete weigering om de verzoekende partij te benoemen"; dat zij daarbij nog uiteenzet, ten eerste dat de examenjury over een discretionaire appreciatiebevoegdheid beschikt, onder meer wat de wijze van quotering en beraadslaging betreft "en dit zolang dit niet is geschied op een wijze die kennelijk onredelijk is", ten tweede dat de uitslag van het examen niet griefhoudend is voor verzoekster aangezien zij immers geslaagd is, ten derde dat het aan verzoekster toekomt om de beweerde onregelmatigheden aan te tonen, ten vierde dat het houden van een dicteeproef "in één van de moeilijkste talen ter wereld" misschien niet de meest aangewezen proef is om in het kader van een vergelijkend examen aan te wenden, maar dit niet impliceert dat de herquotering waartoe de examenjury heeft besloten op zich bewijst dat de examenuitslag onregelmatig zou zijn, ten vijfde dat "nu in het licht van het voormelde is komen vast te staan dat noch de examenproeven, noch de beslissing tot herkwotering van het dictee, noch de examenuitslagen, noch de rangschikking door een onregelmatigheid werden aangetast, de verwerende partij op basis van de rangschikking in het kwestieuze proces-verbaal van 25 november 1995 op wettige wijze kon en (gezien haar gebonden bevoegdheid) moest besluiten tot de benoeming van de heer Jan AUMAN", en ten zesde dat verzoeksters vordering tot vernietiging één en ondeelbaar is en de Raad van State "hoogstens [zou] kunnen beslissen om desgevallend het hele examen te vernietigen i.p.v. een deelaspect van dit examen";

Overwegende dat uit de stukken van de partijen wordt opgemaakt dat het vergelijkend aanwervingsexamen voor administratief medewerker infodienst vier onderdelen beslaat, dat de kandidaten om als geslaagd te worden beschouwd voor elk examengedeelte 50 % moeten behalen en 60 % in totaal, dat onderdeel c van het examenprogramma een dictee op twintig punten behelst, dat per fout twee punten in mindering worden gebracht, dat bij een eerste verbetering de kopij van Jan Auman "6/20" toebedeeld krijgt ("zeven fouten") en die van verzoekster "12/20" ("4 fouten"), dat er blijkbaar een herverbetering plaatsvindt, dat zij voor verzoekster

zonder gevolgen blijft, maar voor Jan Auman er toe leidt dat hem nog slechts “3” fouten worden aangerekend, zodat hij voor het dictee uiteindelijk “14/20” behaalt;

Overwegende dat mede dank zij dat resultaat Jan Auman in het vergelijkend aanwervingsexamen als eerste eindigt, met een voorsprong van 1,67 punten op verzoekster, tweede; dat dientengevolge de gemeenteraad, die verplicht is bij benoeming de voorkeur te geven aan de kandidaten in de orde van hun rangschikking, op 30 november 1995 Jan Auman heeft benoemd tot administratief medewerker op proef; dat hieruit genoegzaam volgt dat, anders dan verwerende partij in de laatste memorie beweert, verzoeksters rangschikking in de examenuitslag, niet als eerste, maar slechts als tweede, voor haar wel degelijk, en onmiddellijk, grievend is;

Overwegende dat het besproken middel er toe strekt aan te tonen dat er geen deugdelijke reden voor was om het dictee opnieuw te verbeteren en de punten van Jan Auman van 6 op 14 te brengen, zodanig dat verzoekster als eerste in de uitslag van het aanwervingsexamen moest zijn gerangschikt en dat de benoeming op 30 november 1995 dan ook aan haar moest zijn gegeven;

Overwegende dat het de Raad van State niet toekomt zich in de plaats van de juryleden te stellen bij de beoordeling van de door de kandidaten afgelegde examens; dat hij wel vermag na te gaan, in het kader van de hem opgedragen wettigheidstoetsing, of het oordeel van de jury op deugdelijke grond berust en de perken van de redelijkheid niet te buiten gaat;

Overwegende dat de herverbetering van het dictee hierop neerkwam dat “niet langer als fout [werden] weerhouden”: het schrijven van de datum “16 september 1995” in letters in plaats van in cijfers, het schrijven van “open ruimte” als “open ruimten”, en het plaatsen tussen aanhalingstekens van de woorden “ruimtelijke ontwikkelingsstructuur van de stad”; dat van alle deelnemers aan het dictee alleen Jan Auman alle drie de “fouten” maakte;

Overwegende, aangaande de schrijfwijze van de datum, dat niet wordt betwist dat bij de aanvang van het dictee door een geëxamineerde uitdrukkelijk de vraag is gesteld hoe de getallen geschreven dienden te worden; dat volgens verzoekster is geantwoord “in cijfers”; dat volgens de verwerende partij integendeel alleen maar werd geantwoord dat cijfers toegelaten waren;

Overwegende dat er reden is om aan te nemen dat verzoekster het bij het rechte eind heeft; dat zij het terecht “onbegrijpelijk” noemt dat, indien er effectief zou zijn geantwoord “dat de cijfers in cijfers mochten (niet moesten)”, dan aanvankelijk bij de verbetering de in letters geschreven getallen als foutief werden beoordeeld; dat bovendien slechts één van de 88 deelnemers aan het dictee de datum in letters heeft geschreven; dat dit des te meer betekenisvol is waar verwerende partij het in de memorie van antwoord juist anders laat uitschijnen; dat zij daarin gewaagt van “het gegeven dat verscheidene kandidaten de gedicteerde getallen in letters en niet in cijfers hadden geschreven”; dat nazicht van de examenkopijen uitwijst dat alleen Jan Auman dit deed; dat hij daarmee een uitdrukkelijke onderrichting overtrad;

Overwegende, aangaande het plaatsen van de aanhalingstekens, dat het er bij een dictee op aan komt neer te schrijven wat wordt voorgezegd; dat niet wordt beweerd dat de leestekens die sommige geëxamineerden voor en na “ruimtelijke ontwikkelingsstructuur van de stad” plaatsten, ook daadwerkelijk gedicteerd werden; dat de tekens toch niet foutief worden gerekend; dat dit des te minder wordt begrepen waar -zoals bij verzoekster- dan weer wel voort als fout blijft aangerekend worden het plaatsen tussen aanhalingstekens van “De Kluyzen”;

Overwegende dat uit het voorgaande volgt dat de examenjury bij het corrigeren van het dictee verkeerdelijk heeft geoordeeld dat “16 september 1995” volledig in letters geschreven mocht worden en dat “rapport ruimtelijke ontwikkelingsstructuur van de stad” tussen aanhalingstekens mocht worden gezet; dat dit uitwijst dat hoe dan ook de examenjury, daargelaten de principiële toelaatbaarheid van de doorgevoerde herverbetering, Jan Auman voor het dictee minstens vier punten teveel heeft toebedeeld en hem aldus ten onrechte in de eindrangschikking van het examen, met een voorsprong van 1,67 op 100, vóór verzoekster heeft geplaatst;

Overwegende dat verwerende partij in de laatste memorie er verkeerdelijk van uitgaat dat verzoekster de nietigverklaring vraagt van de hele examenuitslag; dat verzoekster dat niet doet; dat het eerste voorwerp van het beroep beperkt is tot de uitslag van 25 november 1995 van het vergelijkend aanwervingsexamen in zoverre verzoekster slechts als tweede, en dus niet als eerste laureaat, wordt gerangschikt; dat het besproken middel die vernietiging wettigt;

Overwegende dat het middel, aangezien het ervan doet blijken dat de benoeming tot administratief medewerker bij de gemeentelijke informatiedienst is gegeven in strijd met de uit het vergelijkend examen volgende bindende rangschikking waarin verzoekster de eerste plaats had moeten bekleden, tevens de vernietiging verantwoordt van de benoeming van Jan Auman én van de daaruit blijkende impliciete weigering om verzoekster te benoemen; dat, gelet op de vernietigingsgrond, de complementaire vernietiging van de impliciete weigering verzoekster te benoemen de overheid er toe zal verplichten om ter uitvoering van het arrest verzoekster te benoemen met terugwerking tot de datum van de uitwerking van de vernietigde benoeming,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt :

- de uitslag van 25 november 1995 van het vergelijkend examen van de gemeente Schoten voor de aanwerving van een administratief medewerker voor de gemeentelijke informatiedienst in zoverre Carine Van Middel niet als eerste is gerangschikt,
- de beslissing van 30 november 1995 van de gemeenteraad van Schoten tot benoeming van Jan Auman tot administratief medewerker bij de gemeentelijke informatiedienst,
- de daaruit blijkende impliciete weigering om Carine Van Middel die benoeming te geven.

Artikel 2.

Het beroep wordt voor het overige verworpen.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op 99,16 euro, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negenentwintig april 2003, door de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	D. VERBIEST,	kamervoorzitter,
	J. LUST,	staatsraad,
	G. VAN HAEGENDOREN,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

S. DOMS. **D. VERBIEST.**